

ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ УКРАЇНИ

студентка Карпенко О.Г.

(науковий керівник асп. Лямцев О.В.)

Однією з найгостріших екологічних та соціальних проблем є забруднення атмосферного повітря антропогенними джерелами. Антропогенне забруднення атмосфери становить лише 0,5% від загального антропогенного забруднення, але саме цей тип забруднення має найбільш негативний вплив на навколишнє середовище.

На формування антропогенних забруднень атмосферного повітря впливає характер джерел забруднень - технологічних агрегатів, що виділяють у процесі експлуатації шкідливі речовини в атмосферу. Розрізняють стаціонарні та пересувні джерела забруднення атмосферного повітря; стаціонарні джерела в свою чергу, поділяються на організовані та неорганізовані.

Основними антропогенними джерелами забруднення атмосферного повітря шкідливими речовинами є організовані стаціонарні джерела (48,5%), пересувні засоби (33,0%), неорганізовані стаціонарні джерела (5,8%) та очисні споруди (12,7%).

Компонентний склад і кількісна характеристика викидів промислових підприємств залежать від профілю підприємств-джерел забруднень. Основними антропогенними стаціонарними джерелами забруднення атмосферного повітря шкідливими речовинами є підприємства-виробники електроенергії, газу та води (35,2% всіх викидів), підприємства обробної промисловості (36,1%) та підприємства добувної промисловості (24,0%).

Не всі види економічної діяльності є однаково шкідливими для стану атмосферного повітря. Наприклад, добувна промисловість посідає третє місце за рівнем забруднення атмосферного повітря шкідливими речовинами за рахунок наявності в її складі такої забруднюючої підгалузі як видобування кам'яного, бурого вугілля та торфу, тоді як видобування вуглеводнів та металевих руд посідають 10 та 8 місця. Аналогічна ситуація в металургії, яка посідає друге місце

за рівнем забруднення атмосфери за рахунок металургійного виробництва.

Повітря забруднюють майже всі види сучасного транспорту, кількість якого постійно збільшується. Майже всі складові вихлопних газів автомобілів однаково шкідливі для людського організму.

Нерівномірне розміщення виробництва по території України наслідок - нерівномірного антропогенного навантаження на атмосферне повітря. Існують центри надмірного зосередження промисловості, що характеризуються підвищеною фондо-, ресурсо-, трудомісткістю і високим антропогенним впливом на навколишнє середовище.

Інтенсивне забруднення атмосфери вимагає певних заходів для його зниження або взагалі ліквідації. Основним заходом запобігання викидів шкідливих речовин є впровадження ефективних систем уловлення і утилізації газів.

Охорона повітряного басейну від забруднення шкідливими речовинами ефективна, якщо вона спрямована на зменшення маси шкідливих речовин, що відходять в атмосферу, тобто якщо вона здійснюється безпосередньо винуватцями забруднення атмосфери. Управління охороною повітряного басейну передбачає проведення системи планових заходів як щодо зменшення загального обсягу викидів в атмосферу у тому чи іншому регіоні, так і щодо зміни структури викидів за рахунок уловлення найбільш небезпечних токсичних речовин.

Сучасний кризовий стан економіки України ускладнює вирішення екологічних проблем. Зменшення обсягів промислового виробництва супроводжувалося зниженням інвестиційної активності в Україні, тому офіційні данні про зменшення негативного антропогенного впливу на атмосферне повітря необхідно розглядати у двох розрізах: зменшення обсягу виробництва та нестача інвестиційних ресурсів, спрямованих на підтримку екологічної рівноваги. У зв'язку з цим важливим є створення таких умов діяльності підприємств, за яких вони були б змушені займатися атмосфероохоронною діяльністю.